

Tanyai közigazgatásunk rendezése demokratikus kormányzatunk egyik legfontosabb feladata

Dénes polgármester figyelemre méltó cikke a „Falú és város” c. folyóiratban

A „Falú és Város” című közigazgatási és közszéppolitikai szemle legújabb számában igen figyelemreméltó cikk jelent meg „Tanyai közigazgatás” címmel Dénes Leó elvtárs polgármester-től. Különösen azért fontos ez a kérdés, mert — amint a cikk is írja — a nagy alföldi városok határában elterülő tanya-világ birodalma, amely távol a város zajától, kulturális gócpontjaitól éli a maga külön egyén életét, nagy kiterjedésével kétségtelenül sok gondot jelent a városi közigazgatás számára. Természetesen kincseivel viszont mégis kiadhatatlan erőforrása a városok gazdasági életének. A tanyai közigazgatás megoldása most vált aktuálissá, amikor a demokratikus kormányzat a haladó értelmiség s az ipari munkásság mellett, a parasztság életszínvonalának felemelését is feladatának tűzte ki.

Dénes polgármester kifejti cikkében, hogy ennek a kérdésnek rendezéséhez sok jóakaratú és demokratikus érzéssel kell nyulni; — s hogy a múltban a több évtizedes kísérletezés ellenére sem érték el eredményt, valószínűleg ezen feltételek hiányának tudható be. A tanyai közigazgatás rendezésére 1927-ben kiadott rendelet ugyan is nem jelent megoldást. Községcsatlósítást ajánl vagy pedig közigazgatási kirendeltségi rendszerét a tanyai esküdték bevonásával. Az esküdték azonban csak tiszteletdíjat kaptak, amiből megélni nem tudván — ezeket a tisztségeket gyakorlatban a kizárólag munkájukból élő dolgozók szemből csak a jobb módú gazdák sajátíthatták ki. A közigazgatás általános reformjával kapcsolatos a belügyminiszternek az a rendelkezése, amellyel már most megszűntette az esküdti rendszert s helyébe a normál státusba besorolt kézbesítőket léptette.

Az érdekes cikk további részében Dénes polgármester egy konkrét példán, mégpedig az alsóközépponti közigazgatási kirendeltség példáján világítja meg, hogy mit jelent ez a kérdés a gyakorlatban. Szerepének

jelentőségére megvilágítja, hogy például az elmúlt évben 9474 ügydarabot intézett el helyben ez a közigazgatási kirendeltség és ezzel megkímélte a feleket a városi ut-, idő- és költségvesztéseitől. Az alsóközépponti közigazgatási kirendeltség egyébként 45 ezer katasztrális holdnyi területéről huszezer ember hivatalos ügyeit intézi. Eppen a nagy terület miatt azonban itt még három új közigazgatási kirendeltséget akar a város a hároméves terv keretében létesíteni, mert a jó közigazgatás lényege, hogy szoros kapcsolatban álljon a néppel. Ehhez pedig elengedhetetlenül szükséges, hogy a lakosság lakóhelyéhez közel legyen. Az ezzel kapcsolatos decentralizálást a nép érdekében nemcsak területi, hanem más vonalon is végre kell hajtani — mégpedig az adóhivatal, fogyasztási adóhivatal, hadisegély, hadirokkant nyilvántartási, közmunkaügyi szervek kihozzátalával kell a kirendeltséget valóban a napi élettel kapcsolatba hozni.

Érdekes újítás lenne ezen a téren a közigazgatási napok tartása. Ezt az elgondolást a cikkíró úgy gondolja megvalósítani, hogy addig is, amíg a tervezett három új közigazgatási kirendeltség megalakul, hetenként két ízben egyes távolabb eső helyeken tartanak meg ezeket a napokat, ahova a környékbeli tanyaiak könnyebben eljutnának. Felveti még ezenkívül, hogy a tanyai kirendeltség mellett a demokratikus fejlődés szempontjából kívánatos lenne egy 10-12 tagból álló tanácsadó területi szervnek a létrehozása, amely közérdekű helyi kérdésekben javaslatokkal élne, továbbá a közigazgatási kirendeltség ügyvitelét ellenőrizné. Jelenleg a közigazgatási kirendeltség székhelyén rendőrség, postahivatal, telefon, hatósági orvos, hatósági állatorvos, egészségház, szülőotthon, óvoda, napközi otthon, gazdasági iskola és általános iskolák vannak. Amennyiben a közigazgatás széttagolásával új tanyaközpontok alakulnak, ezeket az intézményeket ott ugyancsak meg kell honosítani.

Orómmal olvastuk a kitűnő tanulmány végén, hogy a polgármester a tanyai közigazgatás reformjával egyidőben igen fontosnak tartja a még mindig túltengő bürokratizmus kiirtását, amelyet különösen a régebbi tisztviselők nem tudnak szabadulni. Különösen örvendetes, hogy mindezeket a gondolatokat a város hivatali vezetőjének, első polgárának írásából olvashattuk, mert így biztosítékát látjuk annak, hogy rövidesen ezek a tervek meg is valósulnak. Tanyai népünknek már eddig is éreznie kell, hogy ma a demokrácia messzemenően gondoskodik róla, nevel, védi, gazdaságilag megerősíti. A továbbhatározzuk is arra kell törekedni, hogy a tanyai nép érezze a közalkalmazottai való értékesítésben a jóindulatot, tudatossá kell tenni, hogy a tisztviselő nemcsak az adót, beszállítást szedi be, hanem a vetőmagot, a rongyos tanyai magyarák ruházatát is gondoskodik. Illeszkedik, hogy tanyai közigazgatásunk már is elindult az egészséges fejlődés útján, de a közigazgatás demokratikus reformjával még sok fontos problémát old majd meg.

Országos jelentősége lesz a szegedi egyetemi napoknak

A Szegedi Egyetemi Ifjúsági Szövetség által február 7-én és 8-án megrendezendő szegedi egyetemi napok programja egyre szélesebb keretek között kezd kibontakozni. Nemcsak diákvonalon, de kulturális és társadalmi téren is nagyjelentőségűnek ígérkezik ez az esemény. Az egyetemi napoknak három mozgalom ad keretet. Az egyik az országos diákpártenenten megrendezett „Tannai tükör” mozgalom, a másik az „Előre a diákautonómiaért”, a harmadik pedig a szegedi Medikus Kör által kezdeményezett „Árccal a társadalom felé” mozgalom. Az első keretében a diáktanulmányi verseny nyerteseinek jutalmait osztják ki, a második keretében a szegénysorsú orvostanhallgatók részére felállítandó menza medvét avatják fel, a harmadik keretében pedig nagymennyiségű tankönyv- és tanszerajándékot nyújtanak át az alsóvárosi általános iskolai tanulóknak.

Jelentős kultúreseményei is lesznek az egyetemi napoknak. Ezek között legjobban kiemelkedik a szombat esti diszhangverseny a szegedi Nemzeti Színházban, amelyen Európában először került bemutatásra Prokofjev Kanlatoja, ezenkívül Cserfalvy Eliz hegedűművésznő Női szövet- és selyemajándékok GYÖRFY-nél Klauzál-tér 8. Volt Bloch Mór rég

Dolgozók Színházának műsora:

Január 25-én délután 3 órakor: Mosoly országa elmarad.
Január 30-án: Kis gróf. (D. I. 10.)
Febr. 1-én, vasárnap 3 órakor: Mosoly országa.
Febr. 2., hétfőn este 7-kor: Leár király. D. II. 9.
Febr. 5., csütörtökön este 7-kor: Három testőr. D. I. 11.
Jegyek kaphatók, bérletek válthatók a Délmagyarország kiadóhivatalában.

A Szegedi Állami Nemzeti Színház heti műsora:

Vasárnap este 7 órakor: Váratlan vendég. Bérletszünet.
26-án, hétfőn este 7 órakor: Leár király. M. I.
27-én, kedden este 7 órakor: Dumas: Három testőr.
28-án, szerdán este 7 órakor: Három testőr. A-bérlet.

Tükröske

„Tükröm, tükröm, mondd meg nékem, mi érdekes volt a héten!” — ezt a kérdést fogjuk hétről-hétre föltenni, hogy városunk apró eseményeiről számoljunk be néhány sorban kedves olvasóinknak. A nagy szenzációk mindennap benne vannak lapunkban, de az életet az apró események jellemzik. Ezt kapják ezentúl ezen a helyen...

Jön a jég, vagy nem jön a jég? Ez a probléma itt a Tisza partján, amióta szétbontották a pontonhidat. Ugyáztuk kevés Szegeden a „zenekezdő” ember, mert senki sem szeret komponálni. Mőcsitott bibliai mondát: lebeg inkább mindenki előtt: híd, remény, szerelem...

A város tanácsa is sokat foglalkozik a vízállással. Legutóbb úgy határozta, hogy a zöldár lefutása után visszaállítják a hidat. Jó lenne már végre zöldár, — akarom mondani: zöldára vergődni ebben a kérdésben.

Szinte a színházzal konkurált az elmúlt héten a város-háza közgyűlési termé, annyian jelentek meg a szegedi összekülvök tárgyalásán. A vádlottak igyekeztek is minél jobban alakítani szerepüket, de egyszer

Ha már a színházról esett szó, akkor nem mehetünk el említés nélkül a mellett a kősa hír mellett sem, hogy az alacsonytermű, legbohémebb szegedi operanékes másodszor is végleg rövid néhány hónap alatt. Vajjon mikor fogunk az esküvőjén részvenni?

Érdekes egyébként, hogy a szegedi összekülvés vádlottai egyre csak azt hangoztatták a tárgyaláson: ők csak sakkozni jártak a Pfeiffer-pártba. Mégsem tanulták meg jól ezt a mesterséget. Valószínűen ott volt a hiba, hogy tulok parasztot akartak feláldozni a vezérért és bástyájuk is csak a jobboldalon volt. Így azután most a néphírség adja nekik a máitot.

Szeged legjellegzetesebb alakjai közé tartozik: Zsán, vagy ahogy ő írja: Jean, rendes nevén Demján János. Apró kis „szivességeket” tesz itt-ott, eből él. A múlt évben különösen a színészek körül forgolódott, míg azután az új színi-

Zsánnak volt valamikor állandó állása is. A szíve azonban a színházhoz venzotta. El akart menni egyik este az előadásra, de el akart menni a szakácsnő is. Ketten azonban nem hagyhatták el a házat, valakinek otthon kellett maradnia. A szakácsnő volt az erősebb, ő vitte ki magának a szórakozási lehetőséget. Gondolt egyet Zsán és bezárta a szakácsnőt a konyhába, ne mehessen el ő sem. Zsán viszont ezután végkép elmeheft.

Dolgozott azóta már sok helyen Zsán. Megfordult a piarista atyáknál is. Egyszer a paradicsommártást vitték az ebédlőbe. Zsán megbottolt és végigöntötte nemcsak magát, de az egyik pa-

Ezen a héten különösen nagy to-to láz uralkodott Szegeden. Csütörtökön este már alig lehetett valahol to-to-szelvényt kapni, pénteken pedig már csak a Délmagyarország kiadóhivatalában árusították. Mire azonban becsukott a kiadóhivatal, itt is egy-kettőre elkapkodták.

A háborús hadijelentésekben olvashattuk a szármalásan lealacsonyító „emberanyag” kifejezést. Ennek a kornak sötét emléke kísért azon a cédulán, amely a napokban került a kezünkbe. Az újszegedi gyermekmenhely vett vissza egy gyermeket valahonnan, ahol eddig

Jól esik egy kis jószívról is hallani ebben a néha zordnak látszó világban. Az OTI kerületi orvosa egy szegény munkáscsalád nyolcéves gyermekét vizsgálta meg. A kisgyermeknek gyümölcsre, narancsra lett volna szüksége. Szegény még sohasem evett narancsot, a családnak meg most sem volt pénze rá. Orvosbarátunk elment hát egy közeli üzletbe és saját pénzén megvette neki a frissítő gyümölcsöt.

A mára hirdetelet szimfonikus jazz-koncert elmarad

A megváltott jegyek árát a Délmagyarország, a Szegedi Népszava kiadóhivatala, a Belvárosi Mozi és a Pető Bank-ház visszatéríti

Belvárosi Mozi

Ma, vasárnap utoljára a magyar TARZANOK

A 2 ARGOS

bámulatos mutatóvanyai, akrobatikus bravurok a színpadon. Egyidejűleg:

Egerek és emberek

Steinbeck világhírű regénye filmen. Főszereplők:

BURGESS MEREDITH és LON CHANEY jr.

Előadások: fél 4, fél 6, fél 8.

Hétfőn és kedden A felejthetetlen szépségű filmremek:

Lady Hamilton

a traggari hős nagy szerelme. Főszereplők:

VIVEN LEIGH, OLIVER LAURENCE.

Ezt megelőzi a Két magyar Tarzan

A 2 ARGOS

bámulatos akrobatikus mutatóvanyai a színpadon.

Fél 4, fél 6 és fél 8 órakor.